

BESZÁMOLÓ

a környezet állapotáról

Ember, Óvd a Földet,
őrizd meg világod,
csodáld a sok zöldet,
kinyíló virágot!
Óvd az élő fákat,
tisztá levegődöt!
Mit szemed csodálhat,
s feltölti tüdődet.

Védd az állatait,
s légy megértő gazda.
Figyeld, mire tanít,
s ne azt, mi a haszna!
Mind-mind téged szolgál,
csak együtt kell élni.
Ha nem pénzt hajszolnál,
nem is kéne félni!

Ő mindent megadna,
mire lelked vágyhat,
jutna és maradna,
s csak az önző vágyat,
azt nem támogatja,
hogy kincseket halmozz,
mert mind ingyen adja,
s nem várja, hogy tartozz!

Élj harmóniában,
legyél büszke része!
A lét áramában,
tiéd az egésze.
Becsüld hát a Földet,
úgy, mint jó anyádat.
Védd az üde zöldet,
óvd az élő fákat!

/Aranyosi Ervin: Gondolatok a Föld napján/

Az 1995. évi LIII. tv. – a környezet védelmének általános szabályairól – 46. §. (1) bekezdés e) pont, értelmében a települési önkormányzatnak a környezet védelme érdekében elemezni, értékelni kell a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatnia kell a lakosságot, továbbá az 51. §. (3) bekezdés értelmében a lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról a települési önkormányzat szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot. A hivatkozott jogszabályi előírások teljesítésére a következő tájékoztatást adom:

I.

A KÖRNYEZET VÉDELEMMEL KAPCSOLATOS HATÁLYOS ÖNKORMÁNYZATI RENDELKEZÉSEK

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére és elszállítására vonatkozó helyi közszolgáltatásról rendelet főbb szabályai:

A rendelet célja Marcalgergelyi község közigazgatási területén keletkezett nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz összegyűjtésére, elszállítására és ártalommentes elhelyezésére vonatkozó helyi szabályok megalkotása.

A rendelet tárgyi hatálya a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvényben meghatározott nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz összegyűjtésével, és ártalommentes elhelyezésével összefüggő közszolgáltatás teljes körére terjed ki.

A rendelet személyi hatálya a község közigazgatási területén lévő azon ingatlanok tulajdonosaira, használóira (a továbbiakban: tulajdonos) terjed ki, melyek ingatlanjain keletkező nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz nem a közterületen meglévő szennyvízelvezető hálózatba van bevezetve.

Marcalgergelyi Község Önkormányzata a közigazgatási területén keletkező nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtését, elszállítását és ártalommentes elhelyezését szervezett helyi közszolgáltatás útján biztosítja.

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésével, elszállításával és ártalmatlanító helyre történő elhelyezésével kapcsolatos közszolgáltatás teljes körét a Talajerőgazdálkodási Kft. (8500 Pápa, Szabó D. u. 50.) jogosult és köteles ellátni, Marcalgergelyi Község Önkormányzatával kötött szerződés alapján.

A vállalkozó (közszolgáltató) által szállított, nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizet a Pápai Víz-és Csatornamű Zrt. által üzemeltetett szennyvíztisztító telepen (Pápa, Szabó D. u. 78.) helyezi el.

Marcalgergelyi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2024 májusában megalkotta a köztisztaságról és a hozzá kapcsolódó intézkedésekről szóló rendeletet. A rendelet értelmében a köztisztaság megőrzésében mindenki köteles közreműködni és a települési környezet szennyezését, fertőzését, elhagyott hulladéklerakatok kialakulását eredményező tevékenységtől és magatartástól tartózkodni szükséges.

Az önkormányzat gondoskodik a közterületek szervezett, folyamatos tisztántartásáról, a közterületen keletkezett települési hulladék összegyűjtéséről és elszállításáról, továbbá a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok, hulladékok eltávolításáról. Az önkormányzat a közterületek tisztántartását időbeli korlátozás nélkül végezheti.

További fontos feladatot ró az önkormányzatra **az elhagyott hulladék felszámolásához szükséges intézkedések köre**. Az önkormányzat lakossági bejelentés alapján vagy hivatalból végzi a település közigazgatási területén belül az elhagyott hulladék felderítését. Az elhagyott vagy ellenőrizetlen körülmények között elhelyezett hulladékot az önkormányzat dolgozói összegyűjtik és a kijelölt tárolókban történő elhelyezéséről gondoskodnak.

Az önkormányzat megrendelésére a koncessziós társaság a hulladékot elszállítja és gondoskodik a hulladék kezeléséről.

II.

A TELEPÜLÉS KÖRNYEZETÉVÉDELMI HELYZETE 2024.

A környezetvédelem egy társadalmi tevékenység, amely az emberi társadalom által saját ökológiai létfeltételeiben (saját maga által) okozott károsodások megelőzésére, a károk mérséklésére vagy elhárítására irányul.

A Földön az élő és élettelen dolgok bonyolult rendszerekben kapcsolódnak össze. Az ember is a rendszer része, és tevékenységeivel nagymértékben befolyásolja a természeti környezeti elemeket (levegő, felszíni és felszín alatti vizek, föld, élővilág).

A beszámolóban, a teljesség igénye nélkül, a környezeti elemek közül a levegő, a felszíni és felszín alatti vizek állapotának jellemzői, illetve azok megőrzésére tett intézkedések kerülnek ismertetésre.

1. Környezeti elemek állapota

1.1. A levegő minősége

A médiában egyre gyakrabban szerepel hírként a települések légszennyezettsége. A levegő minőségét több tényező befolyásolja, többek között a közlekedés, a növényzet, az ipari, mezőgazdasági, vállalkozói tevékenységek, az alkalmazott fűtési technológia, stb. Településünk jellemzően továbbra is a jó levegőminőségi kategóriába tartozik. Ipari méreteket öltő, jelentősnek mondható szennyezőanyag kibocsátó forrás nem található. A fűtésből eredő légszennyezés sem kritikus, bár azzal, hogy a gázfűtésről egyre többen váltanak vissza a hagyományos (fa, szén) fűtésre, a levegő minősége érezhetően romlott. A romlás különösen ködös, párás estéken érezhető. A növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett növényi részek égetése még mindig jelentős, a komposztálást továbbra is szorgalmazni kell.

1.2. Víz védelme

A víz mindennapi életünkben, környezetünkben nagyon fontos szerepet tölt be. Különböző formáját más-más célra használjuk. Víz nélkül nincs élet, ezért egyértelmű, hogy a környezetvédelem egyik legfontosabb feladata a víz védelme. Ez konkrétabban azt jelenti, hogy a vizek mennyiségi és minőségi védelmét, valamint a fenntartható vízkészlet - gazdálkodást biztosítanunk szükséges, és az esetleges károsodásokat meg kell előzni.

A felszíni víz minőségét befolyásoló tényezők

Az Önkormányzat 2 évente elvégzi a csapadékvízvezető árkok tisztítását, a mederben megrekedő hordalékok eltakarítását és a füves árkok folyamatos karbantartását, zöldterület kezelését.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő árkok a külterületen elszórtan helyezkednek el. A belterületek közelében lévő külterületi árkok és műtárgyak állapota 40-60 %-os, és folyamatosan romlik.

Az önkormányzati külterületi belvízcsatornák állami tulajdonba adása továbbra sem valósult meg. Korábban úgy volt, hogy ezek át fognak kerülni az államhoz. Erre nem került sor és már a hírek sem szólnak róla.

A szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése nagy előrelépést jelentett a felszíni és a felszín alatti vizek vízminőségének megőrzése, illetve javítása szempontjából.

A szennyvízcsatorna-hálózatra való lakossági rákötések ösztönzésével kapcsolatban elmondható, hogy a lakosság mintegy 98%-ban rákötött a csatornahálózatra. A rá nem kötött ingatlanok egy része lakatlan, vagy olyan fogyasztói kört jelent, ahol az ingatlanban nincs fürdőszoba, nincs szennyvízgyűjtés.

A település rendelkezik a talajterhelési díjra vonatkozó rendelettel. Jogszabály írja elő a rákötési kötelezettséget. - A rákötést a Járási Kormányhivatal rendelheti el.

Ivóvízbázis-védelem vonatkozásában szükséges intézkedések az ivóvízminőség-javító program keretében kerültek megvalósításra.

A jelenlegi ivóvízszolgáltatás a Pápa-Tapolcafő karsztvízbázisról történik.

A földtani közeg, a felszín alatti vizek további terhelésének elkerülése érdekében a kutak vízszintjének állandó ellenőrzésével megfigyelésre kerül a rétegvízszint alakulása. Az ivóvíztermelés több mint 30-40%-kal történő visszaesése is hozzájárult a vízkészletek pozitív irányú változásához.

A település kútjainak regisztrálása csak jogszabályi szinten szabályozott, a megvalósítás feltételei máig rendezetlenek.

2. Települési környezet tisztasága

Az önkormányzat nagy gondot fordít a közterületek fenntartására. A közcélú munkában foglalkoztattak folyamatosan takarították a temetők és a közparkok területét, a buszöblöket, a településre bevezető utakat. Igény esetén ellátták idős emberek ingatlana előtti közterületek fenntartását, végezték a bozótirtásokat, faültetést, zöldfelületek fenntartását, illegális hulladék lerakások felszámolását stb.

A köztisztasági tevékenység másik fontos feladatköre a téli időszakban végzett „hó munka”. Az elmúlt időszakban sokkal nagyobbak lettek a lakossági elvárások mind a hóeltakarítás minőségével, mind a bevont területek nagyságával kapcsolatban. Az önkormányzati finanszírozás nem elégséges ahhoz, hogy az elvárt időn belül minden belterületi burkolt út „szürke” azaz teljesen hómentes legyen. A külső vállalkozók bevonása hatékonyabbá teszi a munkavégzést, de fajlagosan jelentősen növeli a költségeket.

2.1. Kommunális szilárd hulladékok megfelelő kezelése és ártalmatlanítása

A települési szilárdhulladék közszolgáltatás keretei között a szolgáltató az alábbi feladatokat látja el:

- települési szilárdhulladék begyűjtése lakossági és közületi ügyfelektől
- eseti megrendelés alapján történő települési szilárdhulladék szállítás
- szelektív hulladékgyűjtés, -kezelés

- lomtalanítási lakossági veszélyes hulladékgyűjtési akció lebonyolítása
- köztisztasági feladatok (illegális hulladéklerakó felszámolás)

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy a rendelkezésre álló szállítási kapacitással az üzembiztonsági és gazdaságossági szempontoknak megfelelően teljesíthető a települési szilárd hulladékok végső elhelyezése a szállítási távolság ellenére is.

Kötelező szabványos gyűjtőedény használata. - A lakossági szilárdhulladék gyűjtése és elszállításra történő átadása egyedi szerződések alapján 60, 80 és 120 l-es kukákban történik. A szállítási gyakoriság: heti. Lehetőség van 400 l-es szelektív hulladékgyűjtő edények használatára is. Ezzel a lakosság egy része él is. A szelektív hulladék szállítási gyakorisága: havi. A településen a központi szelektív hulladékgyűjtés megszűnt.

III.

A KÖRNYEZETI ÁLLAPOT ÉRTÉKELÉSE

A FÖLD ÁLLAPOTA

Az önkormányzatnak nincs tudomása arról, hogy a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti formáira és folyamataira környezetkárosítás történt volna. A település talajának termőképessége, szerkezete, víz- és levegőháztartása, valamint élővilága megfelelő.

A VÍZ ÁLLAPOTA

A felszíni és felszín alatti vizek, azok készletei, minősége és mennyisége veszélyeztetett. Sajnos a település kutjainak vízminősége a környezetterhelés hatásai miatt megromlott. A szennyvízcsatorna kiépülése óta a vízminőség romlása megállt, de a várt jelentős javulás sajnos még nem következett be.

A község ivóvízellátása közműről megoldott, de az ivóvízellátást biztosító, vízkészleteket fokozott védelemben kell részesíteni.

A LEVEGŐ ÁLLAPOTA

A levegőt terhelő mesterséges hatás, amely azt, vagy közvetítésével más környezeti elemet sugárzó, folyékony, légnemű, szilárd anyaggal minőségét veszélyeztető, vagy egészséget károsító kibocsátás a településen jelenleg nincs.

AZ ÉLŐVILÁG ÁLLAPOTA

A vörösiszap-katasztrófa teljesen kipusztította a közeli Marcal élővilágát, továbbá a térség vadállományának jelentős mértékű pusztulását is eredményezte. A természet reprodukáló képességét dicséri, hogy a károsodott területeken már helyreállt az élet.

Az élővilág védelme – az ökológiai rendszer természetes folyamatainak, arányainak megtartása és működőképességének biztosítása – most különösen fontos.

AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÁLLAPOTA

Az épített környezet védelme során biztosított az ingatlanok, közterületek tisztántartása, a közterületek szennyezésének megelőzése.

A közterületet szennyező tevékenység településünkön nincs.

Az egyes ingatlanok, ingatlanrészek tisztántartásáról az ingatlanok tulajdonosai folyamatosan gondoskodnak.

AVAR ÉS KERTI HULLADÉK ÉGETÉS

Marcalgergelyi Község Önkormányzata rendelkezik az avar és kerti hulladék égetésének szabályairól. Avar és kerti hulladék megsemmisítése elsősorban komposztálással történhet. A rendelet lehetővé teszi az alábbi meghatározott esetekben az avar és kerti hulladék belterületen történő égetését:

- a) március 1. és április 30., valamint szeptember 1. és december 15. között,
- b) 10.00 órától 18.00 óráig,
- c) szélcsendes időben,
- d) nagykorú, cselekvőképes személy felügyelete mellett,
- e) legfeljebb 60 percig

Az égetéssel járó hatásokat (füst, bűz, pernye, hőterhelés) felerősítő időjárási körülmény kialakulása esetén az égetést be kell fejezni.

A PARLAGFŰ

A tulajdonosok, illetve a használók kötelesek ingatlanaikat folyamatosan parlagfűtől mentesíteni. Sajnos ez nem mindig történik meg. Törekedni kell arra, hogy a parlagfű irtása lehetőleg teljes mértékben megvalósuljon. A parlagfű irtás jogi eszközökkel kikényszeríthető.

A HÁZTARTÁSI HULLADÉK SZERVEZETT SZÁLLÍTÁSA

A háztartási hulladék elszállításáról az önkormányzat - szerződésben rögzített megbízás alapján – az Ajkai Avar Kft – mint megbízott útján gondoskodik. A szervezett szemétszállítás a település egész területére kiterjed. A szolgáltatás igénybevétele kötelező. A szemétszállítási díjat az ingatlan tulajdonosok a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt-nek fizetik.

IV.

ÖSSZEFOGLALÓ

A környezet védelme az egyénen múlik, de a hatását a közösség viseli, ezért kiemelt figyelemmel kell kísérni a környezet állapotát.

A település környezetvédelmi helyzete hasonló a környező településekéhez. A szennyvízcsatorna és szennyvíztisztító beruházás megvalósulásával a település össz-közműves lett, ami jelentős mértékben javította a település környezetvédelmi állapotát, vagy legalábbis megállította a további romlást. Ez azonban nem jeleni azt, hogy minden rendben van, már nem kell semmit sem tenni.

Községünk intenzíven fejlődő, élhető település, ahol a környezetvédelmet és a fenntarthatóságot szem előtt tartva felelősségteljesen hozzák meg a településfejlesztési döntéseket.

Marcalgergelyi, 2024. november 20.

Molnárné Nagy Melinda sk.
polgármester